

Zůstane jim jen mizerný život. Vládní bestie chtějí nečekaně okrást důchodce o tisíce, které jim navyše zaručuje zákon

- CZ24 News | 16. února 2023

ČESKO: Vláda přiznala, že na další mimořádné valorizace už stát zkrátka nemá peníze. Nečekaně se tak rozhodla snížit zákonem dané navýšení důchodů už v létě, ačkoliv to ještě před nedávnem ministr práce Marian Jurečka (KDU-ČSL) odmítal. Vládu totiž zaskočila masivní míra valorizace, která by zasekla do rozpočtu další desetimiliardové sekery. Důchodce zase mohl zaskočit náhlý propad navýšení zhruba o 1000 korun. Jen do konce roku by tak přišli o tisíce. Návrh má v příštím týdnu zamířit do parlamentu.

Obřím navýšením důchodů je zřejmě konec, stát po roce rekordních valorizací přišlápl brzdu. Zatímco vládu vyděsila nečekaně vysoká míra mimořádných valorizací, současní důchodci se dozvídali, že získají kvůli vysoké inflaci v průměru téměř dva tisíce navíc. Vzápětí ale vláda rozhodla, že se valorizace naopak už v létě ostře sníží. Vláda tak chce změnit zákonem stanovený výpočet s předstihem, ještě na začátku února mluvil ministr práce Jurečka o změně až k začátku příštího roku. Starobní penze by tak mohla vzrůst v průměru jen o 750 korun. Senioři by podle plánu vlády měli dostat 400 korun a k tomu by se jim měla zvednout procentní část penze o 2,3 procenta.

Nečekanou změnu odmítá opozice, která mluví o „drzosti“, ale s ostrou kritikou okamžitě přišly také odbory. Podle šéfa České konfederace odborových svazů Josefa Středuly jde o „vytahování peněz z kapes seniorů“. Situace ovšem nebude mít zřejmě jen kritiky. „Ulevit“ se naopak může některým odborníkům. Někteří z nich dlouhodobě upozorňovali na to, že důchodci a důchodkyně byli jedinou skupinou, které stát inflaci plně kompenzoval. A varovali také před tím, že současný systém valorizací je dalším „hřebíčkem do rakve“ udržitelnosti důchodového systému, který je navíc enormně zatěžující pro „přetékající“ rozpočet. Zákon totiž nepočítal s tím, že by někdy mohlo dojít k tak vysoké inflaci jako v minulém a letošním roce.

Odborníci také kritizovali vládu, že systém valorizací nezměnila dřív. Dvě mimořádné loňské valorizace zvedly výdaje na penze zhruba o 29 miliard korun. Tato suma pak každý rok roste. Naposledy se penze navyšovaly v lednu. Přidal se k nim i bonus 500 korun za vychované dítě. Problém viděla část expertů také v tom, že mimořádné valorizace přidávají více bohatším než chudším důchodcům. Mimořádné valorizace totiž zvyšují procentuálně jen zásluhovou složku důchodu, která se u důchodců liší podle výše odvodů a odpracovaných let.

Právě to vláda dříve zmiňovala jako důvod, proč chce na valorizace sáhnout. Ministr práce Jurečka mluvil podobně jako někteří odborníci o „rozevírání nůžek“ mezi důchodci. To se má nyní změnit, jelikož součástí nové valorizace bude navýšení i druhé složky, společné základní výměry, o 400 korun. Tím vláda podle ministra Jurečky na výtky reaguje. Naopak procentní navýšení zásluhové části se dramaticky sníží. To je však problematické zase z pohledu zásluhovosti. Tratit totiž v tomto případě budou naopak ti důchodci, kteří do systému odváděli během pracovního života vyšší odvody. Oslabování zásluhovosti v minulosti kritizoval například Ústavní soud.

Údaje naznačují, že by se tak při mimořádné valorizaci nově zohlednila jen polovina přírůstku cen. Navrhovaných 750 korun odpovídá totiž navýšení zásluhového procentního dílu důchodu o 4,9 procenta. „Zvýšení bude mít dvě složky. Ta jedna bude zvýšení důchodu o stejnou částku 400 korun všem a pak další růst nad tuto částku ve výši 2,3 procenta,“ popsal Jurečka. Podotkl, že průměrná

starobní penze by tak přesáhla 20 000 Kč. V lednu byla podle ministerstva 19 438 korun.

Důvod nynějšího zásahu je však více prozaický, mimořádná valorizace by totiž státní rozpočet stála dalších více než třicet miliard. Na obě strany tak nepůjde zrovna o „drobné“, jak ilustruje na příkladu nynějšího průměrného starobního důchodu 19 438 Kč hlavní ekonom Trinity Bank Lukáš Kovanda.

„Procentní výměra odpovídá částce 15 398 korun. Ta se tedy navýší jen o 2,3 procenta. Výsledná částka činí 15 752 korun. K té přičteme uvedené plošné navýšení o 400 korun, platné rovněž od června, a stávající základní výměru, tedy 4040 korun. Dostáváme tak 20 192 korun. Na takovou částku se tedy od červnové splátky zvýší průměrná starobní penze. Průměrný důchod se tedy zvýší jen o 754 korun, namísto 1771 korun. Důchodce s průměrnou penzí tedy přijde o 1017 korun měsíčně, tedy jen do konce letoška o bezmála 7120 korun,“ uvedl Lukáš Kovanda. Na druhé straně však toto snížení povede k ušetření bezmála 20 miliard, valorizace by měla vyjít státní rozpočet „jen“ na 15 miliard.

Změny legislativy musí ještě schválit Parlament a podepsat prezident. Jurečka by chtěl záměr s opozicí projednat do konce tohoto týdne. Řekl, že v dalších dnech má předlohu schválit vláda, aby ji příští týden dostala Sněmovna a po ní Senát a prezident. Aby se přidání podle nových pravidel stihlo, měla by novela ve Sbírce zákonů podle Jurečky vyjít nejpozději do 21. března.

[ZDROJ](#)